

ar cieņu
par pārtiku

Zaļā brīvība

Partnerība pārtikas atkritumu mazināšanai
Tiklošanās seminārs ieinteresētajām mērķgrupām
2018.gada 30.maijs, plkst. 15.00-17.30, Lapu iela 17, 2.stāvs, Rīga

Dalībnieki:

1. Artis Tauriņš	Zero Waste Latvija
2. Arturs Jansons	homo ecos:
3. Natālija Slaidiņa	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
4. Reinis Grants	Evergreat / Skola Cilvēkam
5. Daiga Brakmane	Skola 2030
6. Edmunds Ceperītis	Vides izglītības fonds
7. Inga Belousa	Zaļā brīvība
8. Ilze Jēče	Zaļā brīvība
9. Valters Kinna	Zaļā brīvība

Pārstāvēto organizāciju DARBĪBAS PROFILS saistībā ar pārtikas atkritumu mazināšanu:

	homo ecos:	ZW Latvija	Evergreat	VARAM	VIF	Daiga no Skola 2030	ZB	Pārtikas banka "Paēdušai Latvijai"
Projekti								
Izglītojoši resursi								
Pētījumi								
Pasākumu organizēšana								
Komunikācija ar sabiedrību								
Kampaņas								
Ēdināšana								
Tirdzniecība u.c. pakalpojumi								
Likumdošana								
Labdarība								
Partnerības								
Privātās iniciatīvas						Kompostēšana istabā, brīvprātīgais darbs The Free Store izmešanai domātās pārtikas savākšanā		

Eiropas Komisijas DEAR programmas projekts "Ar cieņu par pārtiku: Globālā pieeja pārtikas atkritumu mazināšanai neformālā izglītībā" nr. CSO-LA/2017/388-342. Par materiāla saturu atbild biedrība "Zaļā brīvība", un tas nekādā veidā neatspoguļo Eiropas Savienības oficiālo nostāju. Jautā, ierosini, piedalies: inga@zalabriviba.lv un valters@zalabriviba.lv. Medijos izmantotie projekta tēmturi: #ArCieņuParPārtiku #DomāPlašiĒdGudri #PārtikaNavAtkritumi Vairāk par projektu: <http://www.zalabriviba.lv/par-zalo-brivibu/zb-projekti/ar-cienu-par-partiku/>

Pārstāvēto organizāciju PROJEKTI par pārtikas atkritumu mazināšanu:

homo ecos:

- [Dalīsim brālīgi #2. Skolotāji](#), 2017
- [Dalīsim brālīgi #2. Skola](#), 2016-2017
- [Atbildīgs pārtikas patēriņš](#), 2015
- [Atkritumi kā resurss: NVO administratīvās kapacitātes stiprināšana jautājumos, kas saistīti ar līdzdalību politikas plānošanā un ieviešanā par atkritumiem kā izmantojamiem resursiem](#) kopā ar ZB un LZK, 2014

Vides izglītības fonds:

- [Ēdam atbildīgi!](#) projekts, 2015-2017 un mācību programma Ekoskolām

Zaļā brīvība:

- [Ar cieņu par pārtiku](#), 2017-2020

Pārstāvēto un citu organizāciju izveidotie RESURSI par pārtikas atkritumu mazināšanu:

Baltijas Vides Forums:

- Mācību līdzeklis sākumskolai [Škiroto atkritumu ceļš](#), 2006

Eiropas Vides aģentūra:

- Infografika [Kā mūsu iegādātā apēstā un arī neapēstā pārtika ietekmē vidi?](#), 2016
- Infografika [Kur Eiropā tiek izšķiesta pārtika?](#), 2016
- [Pārtikas atkritumi](#), 2016

Ekodizaina kompetences centrs:

- [Samazini pārtikas atkritumus savā skolā! Metodisks līdzeklis skolām un pirmsskolām](#), 2017
- Infografika [Samazini pārtikas atkritumus savā skolā!](#)
- [Samazini pārtikas atkritumus savā skolā! Ieteikumi pašvaldībām, organizējot ēdināšanas pakalpojumu iepirkumu izglītības iestādēm](#), 2017
- Infografika [Samazini pārtikas atkritumus savā skolā! Ieteikumi zaļā publiskā iepirkuma izmantošanai, iepērkot ēdināšanas pakalpojumu.](#)

homo ecos:

- [Mana pārtikas dienasgrāmata](#), 2017
- [Atbildīgs pārtikas patēriņš: Prezentācija](#), 2017
- [Veselīgs uzturs ikdienā: Prezentācija](#), 2017
- [Bez atkritumiem: Vadlīnijas NVO kapacitātes stiprināšanai](#), 2014
- [Videi draudzīgu pasākumu organizēšana](#), 2015
- [Kas kaiš mūsu pārtikas sistēmai?](#), 2015
- [Klimatam draudzīgu pasākumu organizēšana](#), 2016
- [Ceļvedis pašvaldībām bezatkritumu sabiedrības veidošanā](#), 2018
- [Apalā galda diskusija par atkritumu samazināšanas iespējām Latvijas pašvaldībās](#), 2018
- [Pārtikas atkritumi infografikos](#), 2013
- [Zaļās norādes birojam](#), 2017

LAPAS:

- [Ilgtspējīgas attīstības mērķi: Es, kopiena, valsts un pasaule](#) kopā ar homo ecos:, 2018
- [Kas mazinātu badu pasaulē?: Atbildīgs pārtikas patēriņš – vietējās rīcības ietekme uz pārējo pasauli](#), 2015
- Faktu lapa [Pārtikas drošība](#), 2011

Eiropas Komisijas DEAR programmas projekts "Ar cieņu par pārtiku: Globālā pieeja pārtikas atkritumu mazināšanai neformālā izglītībā" nr. CSO-LA/2017/388-342. Par materiāla saturu atbild biedrība "Zaļā brīvība", un tas nekādā veidā neatspoguļo Eiropas Savienības oficiālo nostāju. Jautā, ierosini, piedalies: inga@zalabriviba.lv un valters@zalabriviba.lv. Medijos izmantotie projekta tēmturi: #ArCieņuParPārtiku #DomāPlašiĒdGudri #PārtikaNavAtkritumi Vairāk par projektu: <http://www.zalabriviba.lv/par-zalo-brivibu/zb-projekti/ar-cienu-par-partiku/>

Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija:

- [Pārtikas atkritumu pārstrādes nosacījumu izstrāde to turpmākai pārstrādei, izmantojot biotehnoloģijas, 2016](#)

Latvijas Zaļais punkts:

- Infografika [Neizmet pārtiku atkritumos!](#)

Vides izglītības fonds:

- [Ēdam atbildīgi: Kā mūsu ēšanas paradumi ietekmē pasauli, 2016](#)
- [7 soļi ceļā uz atbildīgu pārtikas patēriņu, 2016](#)
- [Sezonālās pārtikas kalendārs, 2016](#)
- [Ēd atbildīgi: Mūsu pārtikas izvēļu ietekmes, 2016](#)
- [Kas ir atbildīgs pārtikas patēriņš?, 2016](#)
- [Palīgs Ekoskolām: Pārtika, 2014](#)
- [Labās prakses piemēru kolekcija "Es rīkojos!", 2016](#)

ZAAO:

- Infografika [Pirkt, lai izmestu?](#)
- Izziņas materiāls skolēniem [Preces dzīves cikls, 2010](#)

Zaļā brīvība:

- [Zaļais ceļvedis, 2017](#)
- [Viss par to, ko mēs ēdam: Videi draudzīgas pārtikas ceļvedis, 2008](#)
- [Ilgtspējīga patēriņa novērtējums, 2011](#)
- [Zaļā iepirkuma rokasgrāmata pašvaldībām, 2006](#)

Zemes draugi:

- [No lauka līdz galdam: Vietējo pārtikas sistēmu vides, sociālās un ekonomiskās priekšrocības, 2015](#)

B100.LV:

- Info [Pārtikas atkritumu savākšana un pirmapstrāde, 2016](#)
- Video [Pārtikas atkritumu savākšana un pirmapstrāde, 2016](#)

Par pārtikas atkritumu mazināšanu medijos:

Viedokļraksti:

- Kitija Balcare, [Ēdiens vēderā, ne atkritumos](#). Dabas Diena, 2018.04.18.
- Sarmīte Kolāte, [Latvijai vajag: Viedu ēdāju](#). SestDiena, 2017.12.16.
- Mairita Lūse, [Kā neizniekot ne zupu, ne kartupeļu mizas](#). IEVA, Nr.15, 2018.04.11; 48.-50.lpp.

Raidījumi:

- Re:TV, raidījums "Es varu būt zaļš!", rubrika [Pārtikas atkritumi](#). 2017.30.09.
- RīgaTV 24, Projekts: EIROPA, [17.raidījums: Pārtikas atkritumi](#). 2017.05.31.
- RīgaTV 24, Raidījums "Preses klubs", rubrika par atbildīgu dzīvesveidu: [Pārtikas atkritumi no mājsaimniecībām](#).

Normatīvie dokumenti, kas attiecas uz pārtikas atkritumiem:

- [EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA \(ES\) 2018/851 \(2018. gada 30. maijs\), ar ko groza Direktīvu 2008/98 par atkritumiem](#).
- [Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020.gadam](#)
- [Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030](#)

Eiropas Komisijas DEAR programmas projekts "Ar cieņu par pārtiku: Globālā pieeja pārtikas atkritumu mazināšanai neformālā izglītībā" nr. CSO-LA/2017/388-342. Par materiāla saturu atbild biedrība "Zaļā brīvība", un tas nekādā veidā neatspoguļo Eiropas Savienības oficiālo nostāju. Jautā, ierosini, piedalies: inga@zalabriviba.lv un valters@zalabriviba.lv. Medijos izmantotie projekta tēmturi: #ArCieņuParPārtiku #DomāPlašiĒdGudri #PārtikaNavAtkritumi Vairāk par projektu: <http://www.zalabriviba.lv/par-zalo-brivibu/zb-projekti/ar-cienu-par-partiku/>

Ieteikumi projekta aktivitāšu saturam un partnerības darbībai:

- **Integrēts un starpnozaru skatījums:** pārtikas atkritumu mazināšanas tematu apskatīt integrēti, iekļaujot arī veselību, vidi, sociālo atbildību. Balstoties uz jau esošo pieredzi, integrēts skatījums darbojas lieliski un tā ieviešanai ir plašāks ieinteresēto pušu skaits.
- **Iziešana ārpus 'Zaļā burbuļa' mērķgrupām:** mērķa grupu meklēt ārpus ekoskolām un latviešu valodīgās vides NVO. Ir svarīgi atrast pieeju un iekļūt grupās, kas nav 'zaļajā burbulī':
  - Lampā nē, labāk Lampas iesildīšanā reģionos.
  - Apvienības TAPA pētījumā par zaļajām NVO krievvalodīgajiem – pilnīgs vakuums.
  - Vislabāk pilsētu svētkos, šlāgerfestivālos, sporta spēlēs, u.c.
  - Kā tikt slēgtajās FB un WhatsApp grupās (apkaimju biedrības, klubi, ...)?
  - Jaunās māmiņas ar bērniem.
  - Diskusijas ar uzņēmējiem, ražotājiem.
- **'Svaigu' mediju meklēšana:** atrast pieeju tiem, kas nav ietekmes zonā un kam zaļie jautājumi ir neskarti temati:
  - Piem., TV raidījums "Es mīlu pārtiku" – izdomāt, kā ēdienu gatavošanai piesiet vidi un veselību);
  - Mediji krievu valodā – iespēja, nevis drauds: Pirmais Baltijas Kanāls, ...
  - Arī – piesaistīt krievvalodīgos viedokļu līderus: mūziķus, kas dzīvo LV – komiķis no Naša Raša, jūtūberis par pārtiku RU.
- **Pielāgošanās formālās izglītības īpatnībām:**
  - Lai būtu pedagogu pieprasījums / interese par tālākizglītības semināriem, ir jādod sertifikāts, kur ir norādīts stundu skaits un cita info, kas šo semināru attiecina par atbilstošu.
  - Krievvalodīgās skolas, un materiāli arī krievu valodā.
  - UNESCO LNK Asociēto skolu tīkls – ieintegrēt tālākizglītības seminārus šī tīkla programmā.
  - Tilts ar Skola 2030 – saskaņot projektā izstrādātos materiālus ar standartiem/programmām.

Partnerības paplašināšana: ko vēl aicināt?

- ZM (ZM 2018.g. darba plāna uzdevums: 1.11.Izstrādāt priekšlikumus normatīvo aktu izstrādei un pilnveidošanai pārtikas pārpalikumu un pārtikas atkritumu mazināšanas jomā),
- VM, LPS,
- Restorānu / ēdinātāju asociācija, Foodtastic <https://foodtastic.lv/>

Partnerības darbības organizēšana:

- Uztaisīt FB grupu "Partnerība pārtikas atkritumu mazināšanai" vispirms kā slēgtu grupu savām vajadzībām;
- Iesaistīties VARAM neformālajā darba grupā pārtikas atkritumu mazināšanai;
- Rudenī organizēt Partnerības otro tikšanos, ja iespējams – reģionos (Daugavpilī vai Liepājā);

Ko ZB vēlamies paveikt ar partnerības palīdzību?

- atgriezenisko saiti par projekta mērķgrupām, aktivitātēm, izstrādātajiem materiāliem (ar pārtikas atkritumu tematu saistītu globālo problēmjautājumu aktualizēšana, temati infografikiem,...).
- Lielāku publicitāti par pārtikas atkritumu mazināšanu, īpaši likumdošanā

Ko partnerība var piedāvāt tās dalībniekiem?

- Īstenot savos projektos iepiņoto, to integrējot ar projekta "AR CIENU PAR PĀRTIKU" aktivitātēm, ko var skatīt te: <http://www.zalabriviba.lv/par-zalo-brivibu/zb-projekti/ar-cienu-par-partiku/>
- Līdzdarboties projekta "AR CIENU PAR PĀRTIKU" aktivitāšu ieviešanā, tās papildinot ar sev nozīmīgām aktivitātēm;
- Līdzdarboties informācijas apmaiņā un jaunās informācijas kopradē sadarbībā ar motivētiem un ilgtspējīgi domājošiem kolēģiem no dažādām ieinteresētajām pusēm.

Eiropas Komisijas DEAR programmas projekts "Ar cieņu par pārtiku: Globālā pieeja pārtikas atkritumu mazināšanai neformālā izglītībā" nr. CSO-LA/2017/388-342. Par materiāla saturu atbild biedrība "Zaļā brīvība", un tas nekādā veidā neatspoguļo Eiropas Savienības oficiālo nostāju. Jautā, ierosini, piedalies: inga@zalabriviba.lv un valters@zalabriviba.lv. Medijos izmantotie projekta tēmturi: #ArCieņuParPārtiku #DomāPlašiĒdGudri #PārtikaNavAtkritumi Vairāk par projektu: <http://www.zalabriviba.lv/par-zalo-brivibu/zb-projekti/ar-cieņu-par-partiku/>

ar cieņu
par pārtiku

Zaļā brīvība

Partnerība pārtikas atkritumu mazināšanai

Tīklošanās seminārs ieinteresētajām mērķgrupām

Aicinām piedalīties!

2018.gada 30.maijs, plkst. 15.00-17.30
Lapu iela 17, 2.stāvs, Rīga

#ArCieņuParPārtiku
#DomāPlašiĒdGudri
#PārtikaNavAtkritumi

Eiropas Komisijas DEAR programmas projekts "Ar cieņu par pārtiku: Globālā pieeja pārtikas atkritumu mazināšanai neformālā izglītībā" nr. CSO-LA/2017/388-342. Par materiāla saturu atbild biedrība "Zaļā brīvība", un tas nekādā veidā neatspoguļo Eiropas Savienības oficiālo nostāju. Jautā, ierosini, piedalies: inga@zalabriviba.lv un valters@zalabriviba.lv. Medijos izmantotie projekta tēmturi: #ArCieņuParPārtiku #DomāPlašiĒdGudri #PārtikaNavAtkritumi Vairāk par projektu: <http://www.zalabriviba.lv/par-zalo-brivibu/zb-projekti/ar-cienu-par-partiku/>